

SŁOWO

WILNO, Piątek 9 października 1931 r.

Redakcja i Administracja, Wilno, Zamkowa 2. Otwarta od g. 9 do 4. Telefony: Redakcji — 17-82, Administracji — 228.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
BARANOWICZ — ul. Szepetyckiego — A. Łaszuk.
DAROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DŁĘBOKI — Bufet Kolejowy
GRODNO — ul. Zamkowa — W. Włodzimierow.
HORODZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIENIEC — Sklep tytoniowy — S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jazwińskiego.
NOWOGRODEK — Kłosk St. Michałowski.
OS. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółd. Naucez.
PIKSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
SŁONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 13.
ST. ŚWIECIANY — M. Lewin — Biuro Gazetowe, ul. 5 Maja 8.
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 21, f. Juczevska.
WARSZAWA — Tow. Księgarni Kol. „Ruch”.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. nr. 80259. W sprzedaży detal. cena pojedynczego n-ru 20 gr.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetry jednozpaltowy na stronie 2-iej i 3-iej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych oraz w prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr.

Reforma obciążeń społecznych

Od kilku tygodni żywo jest omawiana w prasie sprawa reformy podatkowej, która znów — po dłuższej przerwie od czasu wycofania projektów b. ministra skarbu Czechowicza a później Matuszewskiego — staje się aktualną w związku z odnośnymi zamierzeniami rządu.

Wielki czas, by w sposób wyraźny została nareszcie poruszona i dźwignięta z martwego punktu również inna sprawa, mianowicie rewizji ustawodawstwa socjalnego, posiadająca szczególne znaczenie dla ziem północno-wschodnich, których struktura gospodarcza znajduje się w rażącej sprzeczności z wymogami w dziedzinie obowiązków ubezpieczeń społecznych.

Niema co się łudzić. W dobie ciężkiego kryzysu gospodarczego, a przede wszystkim państwowej konieczności nietylko kompresji ale i zachowania równowagi budżetu, wobec której inne zagadnienia muszą być odsunięte na dalszy plan, — nie może być mowy o takiej reformie podatkowej, która mogłaby całkowicie, lub w odpowiedniej mierze zadowolić sferę gospodarczą. Inaczej w dziedzinie polityki socjalnej. Tu mogą być śmiało zapoczątkowane zmiany, bez uszczerbku dla budżetu, natomiast z korzyścią dla ubezpieczonych przy jednoczesnym odciążeniu pracodawców.

Nie jesteśmy bynajmniej przeciwnikami obciążeń społecznych. Zdajemy sobie sprawę z ich konieczności. Sądzimy jednak, że polityka socjalna musi być skoordynowana z polityką gospodarczą. Ten warunek nie jest zachowany, skoro obciążenia społeczne nie są dostosowane do struktury gospodarczej państwa i jego dzielnic.

W wydawnictwie Pięć lat na froncie gospodarczym tom I-szy znajdujemy następującą charakterystykę ustawodawstwa socjalnego w Polsce, przed majowego: „pierwsze powstało w drodze przetargów partyjnych i posiada często charakter obliczonych na efekt deklaracji...”, „drugie wynikało ze świadomości rządu co do potrzeby szczególnej ochrony pracy w Polsce”.

Otóż to! I w dziedzinie ubezpieczeń społecznych mamy spuściznę po okresie sejmowładztwa, która w dalszym ciągu ciąży nad nami w postaci obowiązującego ustawodawstwa. W jednym z artykułów „O czynniku zaufania”, który wywołał solidarne oburzenie endeckiej prasy i demokratycznego „Kurjera Wileńskiego”, pisałem, że Polska po odzyskaniu niepodległości rozpoczęła życie od popełniania błędów; porównywałem ją — w tych pierwszych latach — do dziecka, które stawia kroki niepewne, ma zygawkawą linję ruchów, często zapada na różne choroby. Między temi, poważniejszymi chorobami, „z objęć których organizm zaczyna wchodzić zwycięsko”, wymieniałem również i niedomagania na tle ubezpieczeń społecznych. W przytoczonym zdaniu, że ustawodawstwo socjalne przedmajowe „powstało w drodze przetargów partyjnych i posiada często charakter obliczonych na efekt deklaracji”, znajduję potwierdzenie mej myśli.

Spuszczając z czasów przedmajowych ciężary na życie gospodarczym w dwóch płaszczyznach: przez to, że obowiązuje ustawodawstwo powstałe w niezdrowej atmosferze i w celach często wrogich wobec czynników gospodarczych, a jednocześnie przez to, że późniejsze postanowienia, o ile dotyczyły dziedziny już unormowanej ustawowo przed przewrotem majowym, siłą rzeczy musiały być zgodne z tem ustawodawstwem, chociażby ze względów formalno-prawnych. To też nie zawsze wystarczała „świadomość rządu co do

potrzeby szczególnej ochrony pracy w Polsce”.

Widocznym jest zatem, że skoro podwaliny ustawodawstwa socjalnego założone zostały w warunkach, których istota zgóry przesądzała jego wartość gospodarczą, — konieczną jest reforma, konieczną jest rewizja zasad.

W jakim kierunku ma to iść. Znać są ogólnie dezideraty w tej dziedzinie sfer zainteresowanych. Sformułowane one zostały między innymi w uchwałach kongresu lwowskiego izb przemysłowo-handlowych z dnia 3 i 4 września 1930 roku. Na czołowe miejsce wysuwa się sprawa komasacji ubezpieczeń społecznych. Komasacja jest konieczną w celach obniżenia kosztów administracyjnych poszczególnych zakładów ubezpieczeniowych a jednocześnie ujednostajnienia całej działalności ubezpieczeniowej. Dalej idą sprawy zwężenia działalności instytucji ubezpieczeniowych, dostosowania wysokości stawek ubezpieczeniowych do istotnej wysokości ryzyka w poszczególnych gałęziach wytwórczości, usunięcia dysproporcji między ciężarami ponoszonymi na rzecz zakładów ubezpieczeniowych a świadczeniami tych zakładów na rzecz ubezpieczonych i t.p.

Zwłaszcza ziemie północno-wschodnie zainteresowane są w tem, by rewizja, dotychczas obowiązujących zasad nastąpiła możliwie prędzej. Memorjał, opracowany przez nasze organizacje i zrzeszenia gospodarcze w sprawie stanu gospodarczego i najważniejszych potrzeb ziem północno-wschodnich całkiem słusznie zwraca uwagę, że:

„Kraj zrujnowany i wyczerpany gospodarczo, zacołany i biedny, a przede wszystkim posiadający zupełnie odmienną, aniżeli zachodnie i południowe dzielnice Państwa — strukturę gospodarczą, otrzymują takie same, jak tamte tereny, postępowe ustawodawstwo socjalne, które zostało tu wprowadzone nagle, bez uwzględnienia potrzeby stopniowego dostosowania się do istniejącej, w tamtych dzielnicach form polityki socjalnej. Odbiło się to w sposób bardzo delikatny na życie gospodarcze naszego terenu. Przy zmniejszonej zdolności produkcyjnej naszych przedsięwzięć — wysokie ciężary socjalne, dotąd u nas nieznanne, musiały oczywiście wpłynąć na znaczne podniesienie kosztów produkcji. Niedostosowanie w obecnej swej formie do właściwości strukturalnych naszego kraju — ubezpieczenia społeczne, stanowiąc bardzo dotkliwie obciążenie dla pracodawców, nie mogą również zadowolić ubezpieczonych pracowników (podkreślenie nasze). Z jednej strony więc — ponosimy ciężary zbyt wysokie, pozbawiając w rażącej dysproporcji do naszych możliwości płatniczych, z drugiej zaś, korzyści, jakie płyną z istnienia ubezpieczeń społecznych, są na naszym terenie znacznie mniejsze, niż w innych dzielnicach Państwa”.

Anglija i Niemcy idą obecnie w kierunku rewizji zasad stosowanej dotychczas polityki socjalnej. Dążą do skoordynowania jej z polityką gospodarczą, do rozstrzygnięcia zagadnień ubezpieczeniowych w ten sposób, by przy jednoczesnym odciążeniu warsztatów produkcji zwiększyć korzyści, wynikające z obciążeń społecznych dla ubezpieczonych. Na tę drogę winna wkroczyć i Polska, mając jednak w względzie różnicę i odmienną strukturę gospodarczą jej poszczególnych dzielnic.

Z. Harski.

Tworzenie rządu w Niemczech napotyka trudności

Kancelerz Bruening tymczasowym ministrem spraw zagranicznych — Kandydatura von Neuratha. — Sprawa pełnomocnictw

BERLIN. PAT. — Trwając od środy rokowania kanclerza Brueninga w sprawie utworzenia gabinetu napotyka ją na coraz większe trudności.

Do czwartku wieczór nie udało się kanclerzowi uzyskać pozytywnych wyników. Jedynie co do trzech tek w nowym gabinecie istnieje pewność. Ministerstwo gospodarki otrzyma były pruski minister rolnictwa Warmbold, ministerstwo sprawiedliwości — sekretarz stanu Joel, tymczasowe kierownictwo ministerstwa spraw zagranicznych obejmie kanclerz Bruening.

Pogłoski o powołaniu na to stanowisko ambasadora niemieckiego w Londynie von Neuratha spotkały się dzisiaj z zaprzeczeniem ze strony miarodajnej. Bawiący na urlopie w Bawarii minister von Neurath przybędzie dopiero w sobotę do Berlina celem przeprowadzenia rozmów z kanclerzem.

Rozmowy te — jak zapewniają w kołach poinformowanych — dotyczyć będą kwestii powierzenia Neurathowi teki spraw zagranicznych w terminie późniejszym. W każdym razie — podkreślają wspomniane koła — bezwarunkowo wykluczone jest, aby von Neurath w przedzień rozpoczętej się kampanji parlamentarnej otrzymał to stanowisko.

Tymczasowe objęcie kierownictwa spraw zagranicznych przez kanclerza Brueninga — jak głosi komunikat biura Conti — ma na celu odparcie podejrzeń, jakoby w dotychczasowej polityce zagranicznej nastąpić miała jakakolwiek zmiana.

W kołach poinformowanych wymie-

niają dziś jako kandydatów na ministra spraw wewnętrznych byłego ministra Reichswehry Gesslerera oraz dawnego przewodniczącego partii ludowej dr. Scholtza.

Obok trudności natury personalnej aktualna jest kwestja pełnomocnictw, jakie kanclerz Bruening otrzymał od prezydenta Hindenburga. Pewnym jest, że do czwartku wieczór kanclerz Bruening nie uzyskał od prezydenta Hindenburga pełnomocnictwa rozwiązania Reichstagu w razie obalenia nowego rządu.

BERLIN. PAT. — Prezydent Hindenburg przyjął w dn. 8 b. m. w godzinach popołudniowych kanclerza Brueninga celem poinformowania się o stanie rokowań w sprawie utworzenia nowego gabinetu.

PROTEST przeciwko ograniczeniu wolności prasy.

PROTEST PRZECIWKO OGRANICZENIU WOLNOŚCI PRASY

BERLIN. PAT. — Związek prasy niemieckiej w Berlinie, na zebraniu odbytem w obecności referentów prasowych rządów Rzeszy i Prus, uchwalił rezolucję, protestującą przeciwko postanowieniom nowego dekretu prezydenta Rzeszy, ograniczającego wolność prasy. Rezolucja zwraca się do wszystkich przedstawicieli prasy, bez różnicy odcieni politycznych, z wezwaniem podjęcia walki przeciw krępowaniu swobody słowa drukowanego w Niemczech.

PRACE KOMISYJ SEJMOWYCH

PODATKI W NATURZE

WARSZAWA. PAT. — Na posiedzeniu w dn. 8 bm. przed południem sejmowa komisja skarbowa pod przewodnictwem posła Holyńskiego przyjęła w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o uiszczaniu podatków bezpośrednich w naturze. Sprawozdawca pos. Moczulski (BB) podkreślił, że pobór podatków w naturze jest fakultatywny, o ile chodzi o płatnika. Artykuły zebrane tą drogą przeznaczone będą wyłącznie na pomoc dla bezrobotnych. Za ustawą opowie działają się klub BBWR, Kl. Nar. i NPR, przeciwko PPS, Str. Lud. i Kl. Ukr. W posiedzeniu komisji wziął udział wiceminister skarbu Zawadzki.

OGRANICZENIE WALUTOWE NA ŁOTWIE

RYGA. PAT. — Rząd wydał dekret z mocą ustawy ograniczający wszelkie transakcje walutowe banków prywatnych. Od dnia jutrzejszego kupno i sprzedaż walut będzie uskuteczniał jedynie Bank Łotwy.

Walka z kryzysem finansowym

REGLAMENTACJA HANDLU DEWIZAMI W AUSTRII

WIEN. PAT. — W dn. 8 b. m. wieczorem ukazało się rozporządzenie rządu w sprawie reglamentacji handlu dewizowego. Rozporządzenie zostało zatwierdzone przez komisję główną austriackiej Rady Narodowej. Handel zagranicznymi środkami płatniczymi prowadzić może wyłącznie Austriacki Bank Narodowy lub instytucje przezeń upoważnione.

Bank Narodowy ustala ceny zagranicznych środków płatniczych, które będą urzędowo ogłaszane. Wszystkie osoby fizyczne i prawne obowiązane są w ciągu 8 dni zameldować i ofiarować na sprzedaż wszystkie posiadane zagraniczne środki płatnicze o wartości powyżej tysiąca szylingów, jak również te zameldować nabywanie zagranicznych środków płatniczych wartości ponad 500 szylingów.

Za niewykonanie przepisów tego rozporządzenia przewidziane są surowe sankcje karne, dochodzące do 5 lat więzienia i grzywny aż do 500 tysięcy szylingów za powtórny niedozwolony handel zagranicznymi środkami płatniczymi.

Republika komunistyczna w Chinach

MOSKWA. (Pat.) Z Szanghaju donoszą, że na pograniczu prowincji Szan-Si i Sen-So, po drugiej stronie rzeki Żółtej, proklamowana została

nowa republika komunistyczna, której ustroj wzorowany jest całkowicie na ustroju Rosji Sowieckiej. Posiada ona rząd radziecki i własną czerwoną armję.

Samoloty japońskie zbombardowały Chin-Chow

Pogorszenie sytuacji w Mandżurji

PEKIN PAT. — Jak donoszą, 12 aeroplanów japońskich dokonało przelotu nad Chin-Chow, rzucając kilkadziesiąt bomb, które uszkodziły wiele budynków i zabiły 2 Chińczyków. Jak wiadomo Chin-Chow jest obecnie siedzibą rządu prowincjonalnego, przeniesionego z Mukdena.

TOKIO. PAT. — W sprawie przelotu aeroplanów japońskich nad Chin-Chow i zbombardowania przez nie tego miasta krąży tu wiadomość, że komendant sił japońskich w Mandżurji zdecydował się na to wystąpienie, uważając, że prowizoryczne przeniesienie do Chin-Chow siedziby rządu prowincjonalnego zagraża spokojowi.

W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że jeżeli wiadomość ta odpowiada prawdzie, należy się liczyć z możliwością natychmiastowej dymisji gabinetu, bowiem tego rodzaju posunięcia w Mandżurji świadczyłyby o tem, że armja działa na własną rękę za plecami rządu, podrywając jego autorytet.

GENEWA. PAT. — Delegacja japońska przy Lidze Narodów podała do wiadomości, że położenie w Chinach pogarsza się ciągle w związku z rozszerzeniem się ruchu separatystycznego chińskiego.

Rząd japoński polecił swym władzom konsularnym w Mandżurji wydanie dla zamieszkałych tam obywateli japońskich surowego zakazu brania udziału w ruchu separatystycznym w Mandżurji.

KREDYTY NA OKUPACJĘ

MOSKWA. PAT. — Prasa donosi, że rząd japoński wysygnął na cele utrzymania wojsk okupacyjnych dodatkowe kredyty w sumie półtora miliona yen.

STRASZNA KATASTROFA W GDYNI

11 mieszkań wyleciało w powietrze — Eksplozja gazu świetlnego.

GDYNIA. (Pat.) W dniu 8 października o godzinie 19-ej wydarzyła się niezwykła katastrofa. Nowozbudowany blok mieszkań Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, znajdujący się w pobliżu starostwa przy alei Marszałka Piłsudskiego, wyleciał częściowo w powietrze skutkiem wybuchu gazu świetlnego, doprowadzonego niedawno do tych budynków.

Silna detonacja i słup ognia sprowadziły na miejsce katastrofy tłumy mieszkańców.

Miejsce wybuchu przedstawia wstrząsający widok. Co chwila wynoszą z pod gruzów zabitych. Straż pożarna, policja i kompanja marynarki wojennej pospieszyły z pomocą. W powietrze wyleciało około 11 mieszkań. W szpitalu znajduje się już 7 osób ciężko rannych.

Narazie nie stwierdzono, ilu jest zabitych i jaka jest liczba rannych.

Kto wygrał?

WARSZAWA. PAT. — 8 b. m., w 24-y dniu ciągnięcia 5 klasy 23 Polskiej Państwowej Loterii Klasowej główne wygrane padły na NrNr:

200 tysięcy złotych — 163,465, 25 tysięcy złotych — 146,034, 20,000 złotych 128-863, 10,000 złotych — 196,843 i po 5 tysięcy złotych — 5,715, 140,228 i 83,208.

CZWARTY PODSEKRETARZ STANU W MIN. SKARBU.

WARSZAWA, 7.X (tel. wł.). Dowiadujemy się, że p. Prezydent Rzeczypospolitej podpisał nominację szefa biura ekonomicznego Prezydium Rady Ministrów Wacława Jastrzębskiego na stanowisko podsekretarza stanu Ministerstwa Skarbu.

BUDŻET PAŃSTWA ZA WRZESIEŃ 1931 r.

WARSZAWA, 8-X. (tel. własny). Według zestawień obrotów kasy Skarbu Państwa za wrzesień 1931 r. dochody budżetowe wyniosły w tym czasie 173,6 milionów zł., wydatki zaś 182,1 mil. zł. Deficyt budżetowy za wrzesień wynosi 8,5 mil. zł.

W porównaniu z mies. sierpnia 1931 r. deficyt się zmniejszył prawie o 5 mil. zł. Dochody zwiększyły się w porównaniu z sierpniem r. b. o 4,5 mil. zł. Wydatki zostały utrzymane na poziomie mc. sierpnia r. b.

Powysze dane świadczą o trafności przewidywań rządu, którego miarodajni przedstawiciele wypowiadali niejednokrotnie opinie, iż tak znaczne deficyty budżetowe w miesiącach wiosennych i letnich są do pewnego stopnia objawem sezonowym; miesiące jesienne, znów zgodnie z właściwościami sezonu przynoszą zwiększenie się dochodu, co przy stosowaniu oszczędności doprowadzać będzie budżet do stopniowej równowagi.

Należy przypomnieć, że deficyt za czerwiec r. b. wyniósł 33 mil. zł., za lipiec 21 mil. zł., w sierpniu 13 mil. zł.

Miesiące następne przypuszczalnie należy, przynoszą dalsze zmniejszenie deficytu.

NOWY NACZELNIK WYDZIAŁU PRASOWEGO M.S.Z.

WARSZAWA, 7.X (tel. wł.). Dowiadujemy się, że dotychczasowy nacelnik Wydziału Prasy i Propagandy w Min. Spraw Zagranicznych Leon Chrzanowski opuszcza swoje stanowisko. Na jego miejsce mianowany zostanie p. Wacław Przesmycki.

Do r. 1927 pracował p. Przesmycki w Wydziale Wschodnim Min. Spraw Zagran., potem zajmował kolejno stanowiska sekretarza poselstw polskich w Rydze i Helsingforsie, W. l. 1927 do gr. 1928 kierował p. Przesmycki referatem sowieckim w Wydz. Wschodnim i był na tem stanowisku jednym z najbliższych współpracowników ś.p. Hołkowi.

Od grudnia 1928 do maja 1929 r. zajmował p. Przesmycki stanowisko zast. naczelnika Wydz. Południowego Min. Sp. Zagr., potem przeszedł do Prezydium Rady Ministrów na stanowisko zastępcy szefa gabinetu prezesa Rady Min., a następnie na zastępcę szefa biura prezydyjnego Rady Min., które stanowisko zajmował w czasie urzędowania sześciu kolejnych gabinetów.

Od dwóch lat p. Przesmycki jest członkiem Rady Nadzorczej Polskiej Agencji Telegraficznej.

PREMIER PRYSTOR NA ZAMKU

WARSZAWA. PAT. — Pan prezes Rady Ministrów Prystor udał się w dn. 8 b. m. przed południem na Zamek. Rozmowa p. Premiera z p. Prezydentem Rzeczypospolitej trwała około pół godziny.

POSIEDZENIE SEJMU

PORZĄDEK DZIENNY

WARSZAWA. PAT. — Porządek dziennej posiedzenia Sejmu 9 października obejmuje 5 sprawozdań komisji sejmowych: komisji ochrony pracy i ustawach w sprawie pracy młodocianych i kobiet oraz nowelizacji ustawy o czasie pracy i rozciągnięcia tych przepisów na Górny Śląsk; komisji skarbowej o zmianie ustawy o uposażeniu funkcyj narzuców państwowych, wojskowych oraz sędziów i prokuratorów; komisji administracyjnej o organizacji statystyki administracyjnej; komisji prawniczej o projekcie ustawy, znoszącej sądy okręgowe w Białej Podlaskiej i Mławie, oraz sprawozdanie komisji komunikacyjnej o projekcie ustawy o budowie kolei Kraków — Miechów.

Pozatem porządek dzienny przewiduje pierwsze czytanie 28 ustaw rządowych. Między innymi na porządku dziennym figuruje projekt ustawy w sprawie zmiany ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, zmiana ustawy o ochronie lokatorów, ustawy o ustroju adwokatury i ustawy o ulżwie niu spłat uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne.

CZYŚ SPELNIŁ SWÓJ OBOWIĄZEK WOBEC WSPÓŁOBYWATELI DOŁKNIĘTYCH KŁĘSKĄ POWODZI? Konto P.K.O. nr. 82100

JAKIE MAJĄ BYĆ JEZDNI W WILNIE?

Z POSIEDZENIA RADY NAUKOWO-TECHNICZNEJ STOW. TECHNIKÓW

Kwestja, z jakiego materiału należy budować nowe jezdnie w Wilnie — z asfaltu, czy też z kostki drzewnej, staje się obiektem coraz to większego zainteresowania opinii publicznej. Przed wszystkim kwestja ta wypłynęła w Wojewódzkim Komitecie Obywatelskim do spraw Bezrobocia, a to w związku z usiłowaniami utrzymania zatrudnienia w przemyśle drzewnym.

Za inicjatywą Komitetu, specjalnie zaś członka Komitetu inż. Hajdukiewicza, Naczelnika Wydziału Przemysłowego Urzędu Wojewódzkiego oraz prezesa Wileńskiego Stowarzyszenia Techników, sprawa kostki drzewnej znalazła się na forum tego Stowarzyszenia, gdzie kwestji tej zostało poświęcone specjalne posiedzenie Rady Naukowo-Technicznej Stowarzyszenia, odbyte dn. 6 b.m.

Posiedzenie zajął przewodniczący Rady inż. Olszewski, podkreślając doniosłe znaczenie dla miejscowego życia gospodarczego możliwości wykorzystania dla jezdni ulic miejskich produktu gospodarki miejscowej — drzewa, a zatem pilność należytego wywieńtlenia wszystkich związanych z tem kwestji natury technicznej i finansowej, w szczególności zaś — kwestji kosztów wykonania oraz utrzymania jezdni z kostki drzewnej.

Referat o kostce drzewnej, jako materiale dla jezdni ulic miejskich, wygłosił rzeczoznawca do spraw drzewnych przy Złazie Przemysłowo-Handlowej w Wilnie inż. Grzegorz Guchman. Referent przytoczył szereg interesujących danych, dotyczących dziejów jezdni z kostki drzewnej, jak również współczesnej praktyki w tej dziedzinie szeregu państw europejskich i głównie Anglii.

Z danych tych między innymi wynika, iż jezdnie z kostki drzewnej są dotąd najbardziej rozpowszechnione w Londynie, przyczem najbardziej ciekawym jest to, iż drzewo do tego celu Anglija przywozi w znacznym stopniu z Polski i to głównie z okręgu Wileńskiego, wówczas gdy my sami zamierzamy dla budowy jezdni używać asfaltu, importowanego z zagranicy.

Po zanalizowaniu właściwości jezdni drewnianych i asfaltowych referent zwraca uwagę na cały szereg zalet, które kostka drzewna posiada w porównaniu z asfaltem. Przyletny referent podkreśla, że wówczas gdy jezdnie z kostki drzewnej jest rzeczą oddawna znaną i wypróbowaną, projektowana u nas jezdnie asfaltowa na podłożu, którym ma być bruk z kamieni polnych, jest pomysłem nowym, czyli eksperymentem o niewiadomym wyniku. Ponadto referent przytoczył przybliżone koszty wykonania jezdni z kostki drzewnej na podłożu betonowym. Wreszcie referent zilustrował ogromne znaczenie, które kwestja stosowania kostki drzewnej w Polsce posiada dla drzewnictwa i całe go życia gospodarczego województwa wschodnich.

Następnie głos zabrał dyrektor robót publicznych inż. Siła-Nowicki, który w sposób wyjątkowo rzeczowy zanalizował przedstawione przez referenta dane, przyznał, iż kwestja jest bardzo poważną i wskazał momenty, wymagające dodatkowego zbadania. Prezes inż. Hajdukiewicz wskazał na to, iż większe rozpowszechnienie asfaltu w porównaniu z kostką drzewną nie tłumaczy się bynajmniej wyższą ceną techniczną asfaltu, lecz jest wynikiem lepszej organizacji handlowej; asfalt bowiem reprezentują wielkie firmy, które potrafiły postawić reklamę i sprzedaż na należytej wysokości; tymczasem przemysł drzewny jest rozproszony i propaganda na rzecz drzewa wcale nie istnieje. Zadania tego powin na podjąć się Izba Przemysłowo-Handlowa.

Przedstawiciel Dyrekcji Lasów Państwowych inspektor Huszcza stwierdził, iż sosna z okręgu wileńskiego ze względu na swe właściwości techniczne i głównie drobnoistość specjalnie dobrze nadaje się dla produkcji kostki drzewnej.

Przedstawiciel Magistratu m. Wilna inż. Puński przytoczył szereg danych kalkulacyjnych, dotyczących jezdni asfaltowych.

W wyniku posiedzenia Rada Naukowo-Techniczna Stowarzyszenia uchwaliła prosić referenta o dalsze badanie tej sprawy oraz wygłoszenie w terminie możliwie krótszym jeszcze je dniego referatu o kostce drzewnej wobec szerszego audytorjum.

Rocznica oswobodzenia Wilna

Dziś, jako w pamiętną rocznicę wstąpienia wojsk generała Żeligowskiego do Wilna odbędzie się w kaplicy M. B. Ostrobramskiej o godzinie 9 rano uroczyste nabożeństwo. Następnego dnia, 10 października, nastąpi wzięcie Wilna do Wilna w grobach poległych żołnierzy wojsk Litwy Środkowej na cmentarzu Rossa.

KRONIKA

PIĄTEK
Dziś 9
Djonięgo
Jutro
Franciszka

W. s. g. 5 m. 35
Z. s. g. 4 m. 38

POSTRZEŻENIA ZAKŁADU METEOROLOGICZNEGO U.S.B. W WILNIE
z dnia 8 października 1931 r.

Cisnienie średnie 759.
Temperatura średnia +10.
Temperatura najwyższa +15.
Temperatura najniższa +8.
Opad w mm, 0,8.
Wiatr: Północno-zachodni.
Tendencja: spadek, potem wzrost.

Uwagi: południe pochmurno, przelotny deszcz.

OSOBISTE
— Dyrektor Kolei Państw. p. inż. Kazimierz Falkowski wyjechał w sprawach służbowych na kilka dni do Warszawy.

URZĘDOWA
— Min. Jędrzejewicz ma przybyć do Wilna. Na sobotę spodziewany jest przyjazd ministra W. R. i O. P. p. Jędrzejewicza w celu zapoznania się z miejscowymi stosunkami w szkolnictwie.

— Karty pobytu. Starostwo Grodzkie prologuje obecnie karty pobytu obcokrajowcom i ci, którzy przeterminują swoje karty będą ponosił konsekwencje do wydalenia z włączn.

MIEJSKA
— Ku uwadze magistratu. W chwili, gdy decyduje się sprawa komu oddać roboty asfaltowe nie od rzeczy będzie zwrócić magistratowi uwagę na proces magistratu łódzkiego z Polskim Tow. Asfaltowem i że sprawa ta znajduje się na wokandyje łódzkiego Sądu Okr. w dniu 9 bm.

Sprawa ta dotyczy weksli prologat miejsckich oddanych samowolnie przez T. A. osobom trzecim mimo, że należne pieniądze kasy miejskiej wypłać.

— Zwalczenie jaglicy. Kolumnom przeciwwirusowym udało się całkowicie opanować epidemię jaglicy na terenie powiatów, tak że w ub. tygodniu zanotowano już tylko 37 wypadków.

— Ilość jest ubezpieczonych w Kasie Chorych. Według ostatnich zestawień na ewidencji Kasy Chorych w okr. wileńskim figuruje 61 tys. ubezpieczonych.

— Przepisy alkoholowe. Organa policyjne otrzymały w celu zapoznania się z tekstem wyciągów dotyczących sprzedaży alkoholu. Przepisy te przewidują, że w razie sporządzenia w ciągu roku dwóch protokołów nastąpi cofnięcie koncesji.

— „Spółdzielnia” skarży Magistrat? Krąży pogłoski, że „Spółdzielnia” postawiła

nowiła zaskarżyć do Sądu Magistrat z racji pozbawienia jej warsztatu pracy przez oddanie całkowitej koncesji autobusowej „Arbunowici”.

Wysokość strat z tego tytułu „Spółdzielnia” oblicza na 2 i pół miliona złotych.

AKADEMICKA
— Sobótka w Ognisku Akademickim Dnia 10 b.m. odbędzie się w Ognisku akad. (Wielka 24) sobótka „Już czas”. Na miejscu bufet tani i obfity z gorącymi kolacjami. Do tańca przystąpią trio akademickie. Wstęp dla akademików — 1,50 zł, za okazaniem legitymacji, dla nieakademików — 3 zł, za okazaniem kart wstępu, które nabywać można wcześniej w lokalu Bratniej Pomocy codziennie od godz. 7 — 8 wiecz. Początek Sobótki o godz. 9 wiecz.

SZKOLNA
— Podróż wizytacyjna kuratora Okręgu Szkolnego. W dniach 5, 6 i 7 bm. kurator Okręgu Szkolnego Kazimierz Szelański w towarzystwie naczelników wydziałów Dyjańskiego i Giuchowskiego zwiedzał szkoły powszechne w pow. wileńsko-trockim i święciańskim oraz gimnazja, seminarjum nauczycielskie i szkołę zawodową w Święcianach. Pod przewodnictwem p. kuratora odbyła się w Święcianach konferencja dyrektorów gimnazjów państwowego i prywatnego (Stow. Rytas), seminarjum nauczycielskiego, inspektora szkolnego, kierowniczkich szkół zawodowej, sejmiku święciańskiego. Na konferencji tej ustalono współpracę dyrektori i kierownictwa wszystkich szkół święciańskich, mającą na celu wzajemną pomoc i współzycie młodzieży.

— Egzaminu nadzwyczajne z zakresu szkoły pow. Egzaminu nadzwyczajne z zakresu programu 7-klasowej szkoły powszechnej odbędzie się w dniach od 19 do 24 października 1931 r. w lokalu publicznego ośrodka oświatowego w Wilnie, ul. Żeligowskiego. Do egzaminu mogą przystąpić osoby, które przekroczyły już obowiązkowy wiek szkolny (14 lat) i nie uczęszczały do szkoły powszechnej lub jej całkowicie nie ukończyły.

Zezwolenia na składanie tego egzaminu udziela inspektor szkolny.

WOJSKOWA
— Baczność oficerowie rezerwy! Koło Wileńskie Z.O.R. wzywa wszystkich członków swoich — bezrobotnych do niezwłocznego zarejestrowania się w sekretariacie Koła, ul. Mickiewicza 13, Kasyo Garnizonowe.

ZEBRANIA I ODCZYTY
— Odczyt Dr. K. Górskiego. W niedzielę dn. 11 bm. i w poniedziałek dn. 12 bm., w sali Konservatorium Muzycznego wygłoszą odczyty o Kaspiowcu i Zeromskim znany historyk literatury docent uniwersytetu warszawskiego dr K. Górski, Szczegóły w afiszach.

— Klub Włóczków. W piątek dn. 9 bm. odbędzie się w lokalu przy ul. Przejazd 12 LX zebranie Klubu Włóczków Seniorów. Na porządku dziennym między innymi referat p. Bara, sekretarza Komitetu Pomocy Polakom na Łotwie pt. „Ostatnie wypadki na Łotwie”. Początek o godz. 19-ej. Wstęp dla członków klubu, członków i byłych członków Akademickiego Klubu Włóczków oraz zaproszonych gości.

— Posiedzenie naukowe Wileńskiej Sekcji Polskiego Tow. Otolaryngologicznego. W niedzielę, dnia 11 października r. b. o godz. 10,30 odbędzie się naukowe posiedzenie wileńskiej sekcji Polskiego Towarzystwa Otolaryngologicznego w lokalu Kliniki Otolaryngologicznej U.S.B. na Antokolu. Na porządku dziennym pokazy chorych z Kliniki i sprawozdanie prof. Szmarzy z zjazdu międzynarodowego w Bordeaux Collegium O. L. Amitiata Sacrum.

KOLEJOWA
— Komunikacja z Dalekim Wschodem. Zarząd Kolei Sowieckich zawiadamia, że mając na względzie dalsze udogodnienia komunikacji Zachód-Daleki Wschód, uruchamia raz w tygodniu pociąg Nr 2 Negoretoje — Władywostok (z powrotem poc. Nr 1) jako ekspresowe, Różnica polega na tem, że obecnie pociąg ekspresowy Nr 2/1 prowadzi wagony urządzone z większym komfortem. Zarząd Kolei Sowieckich nadmieniam, że wagony restauracyjne w powyższych pociągach będą zaopatrzone w odpowiednią wyborową aprowizację w dostatecznym stopniu.

Za opłatą 3,30 dolara podróżni otrzymają

Ś. P.
JERZY ZONN
Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 8 października 1931 r. w wieku lat 72.
Wyprowadzenie zwłok z domu Żaloby przy ul. Słowackiego Nr. 22 m. 2 odbędzie się w dniu 9 października o godz. 4-tej popołudniu do Kaplicy na cmentarz Ewangelicki, pogrzeb zaś po mszy Żalobnej odbędzie się 10 października o godz. 11-tej rano.
O czem powiadamia znajomych tą drogą
RODZINA

Z SĄDÓW

SPRAWA „DZIENNIKA WILEŃSKIEGO” NA WOKANDZIE SĄDU APELACYJNEGO
Dnia 7 b.m. miała się odbyć rozprawa w Wydziale Karnym Sądu Apelacyjnego z odwołania się red. odp. „Dziennika Wileńskiego” Jerzego Ciesielskiego, skazanego w kwietniu br. przez Sąd Okręgowy na rok więzienia i 4800 zł. grzywny (z zamianą na pół roku więzienia w razie niewypłacalności) — za oszczercze artykuły, skierowane przeciwko kpt. Galinatowi.

Wobec niestawienia się 2 świadków Sąd postanowił sprawę odroczyć pomimo wniosku kpt. Galinata, który sprzeciwił się sprawozdaniu przez obronę świadków, mających zeznawać na podstawie pogłosek.

ROZNE
— Komunikat Wileńskiego Towarzystwa Niezależnych Artystów Plastyków Malarzy. W niedzielę, t. j. 11 b. m. w ostatnim dniu wystawy obrazów, T-wo Niezależnych Art. Mal. przeczyczą całodzienny dochód ze sprzedaży biletów wejściowych na powozdian w Wileńszczyźnie. Osiągniętą tą drogą sumą będzie przesłana na ręce Marszałka Senatu p. Raczkiewicza, jako prezesa Komitetu pomocy powozdianom. Wystawa mieści się w pawilonie wystawowym w ogrodzie Bernardyńskim. Wejście 50 gr. ulgowe 30 gr., wycieczki 10 gr. od osoby. Wystawa otwarta od g. 10 — 17.

— Komunikat Targów Międzynarodowych w Poznaniu. 1. Firma z Bagdadu interesuje się importem z Polski wszelkich artykułów mających zbyć w Mezopotamii, specjalnie przyjmie reprezentację na wyroby włókiennicze.

2. Firma z Helsingforsu (Finlandja) interesuje się importem z Polski następujących artykułów: półfabrykaty drzewne, kresla gięte, materiały wełniane, włoziane na podszewki, wyroby lniane, powrozy, cukier, węgiel.

3. Firma z Bombay pragnie importować z Polski dykty.

4. Firma turecka pragnie importować z Polski siodła do krzesel.

5. Urząd Targów Międzynarodowych w Poznaniu podaje do wiadomości, iż Towarstwo belgijskie Propagandy Międzynarodowej (Compagnie Belge de Propagande Internationale, 40 Avenue Fonsy, Bruxelles, Belgja) wydaje książkę adresową na rok 1931 pod tytułem „Annuaire Général de la Belgique”. Książka wydana jest w dużej formie 23 cm. x 30 cm., ilość stron wynosi 2,100 i zawiera między innymi spis najważniejszych firm belgijskich, sporządzony według branż. W celach propagandowych wspomniane Towarstwo przesyła książkę bezpłatnie wszystkim firmom polskim, mającym zainteresowanie dla handlu z Belgją, pobierając jedynie zwrot kosztów portyryjnych i opakowania.

Wszelkich bliższych informacji udzielają Targi Międzynarodowe w Poznaniu, ul. Marszałka Focha, 19.

— Z W. T-wo Cyklistów i Motocykl. — Uprasa się wszystkich zawodników oraz sympatyków o przybycie w piątek, dnia 9 bm., o godzinie 17,30 na zebranie W.K.M. do lokalu Jagiellońskiego 3, m. 33, dla omówienia sprawy organizacji raidu: Wilno — Lidia — Wilno.

— Zamknięcie sezonu kolarskiego. Dnia 18 bm., w niedzielę, o godzinie 10 r. na Stadionie Niemczyńskiej odbędzie się bieg dla stowarzyszonych i niestowarzyszonych. Zbiórka gości i zawodników na placu Ożeszkowej o godz. 9 r.

Zapisy przyjmują starter p. W. Andrukowicz, Zamkowa 10.

— Wileńskie T-wo Miłośników Fotografii zawiadamia, że dn. 10 bm., o godz. 5 pp. staje otwarta pracownia fotograficzna (z aparatem do powiększeń) oraz wystawa prac członków T-wo w własnym lokalu przy ul. Ad Mickiewicza 15. Wstęp na wystawę i wiedzienie pracowni dla członków T-wo i wprowadzonych gości bezpłatnie.

CO GRAJĄ W KINACH?
Kino Mielskie — Śladem przestępcy Heljos — Tabu
Hollywood — Kochanek o północy
Casino — Trzech diabłów z Materhorn
Stylowy — Tyrantja miłości
Światowid — Janko muzykant.

WYPADKI I KRADZIEŻE
— Okradzenie oficera. Nieznani sprawcy dostali się do mieszkanie por. Zakrzewskiego (Raduńska 45) i wykradli z zamkniętego pokoju różną garderobę, dwa rewolwery i dubeltówkę. Straty wynoszą 3 tys. złotych.

— Okradziona w lokalu agencji pocztowej. Wilczeńskiej Helenie (Pańska 19) skradziono w gmachu agencji pocztowej przy ul. 3-go Maja z torebki 500 zł.

— Przejechała przez wóz. Grunwagen Bluma, lat 60 (Szpitalna 6) przy zbiegu ulic Rudnickiej i Wszystkich Świętych wpadła pod konny wóz ciężarowy, należący do Soro kulskiego Rafała (Niedźwiedzia 4) i w stanie ciężkim została odwieziona do szpitala Żydowskiego.

— Zatrzymany esencja. Felks Kantelański (Belwederska 6) wypił esencji octowej i został odwieziony do szpitala Żydowskiego w stanie ciężkim.

— Ujęcie poszukiwanych. Zostali zatrzymani przez Wydział Śledczy: Jankowski Zygmunt, bez stałego miejsca zamieszkania, poszukiwany przez Urząd Śledczy m. st. Warszawy, Frenclind Ewa i Czerzyk Konstancja bez stałego miejsca zamieszkania, poszukiwana przez Sąd Grodzki w Wilnie, — oraz Pazsuto Mikołaj, Matulewicz Antoni, Gudowski Mones, poszukiwani przez Starostwo Grodzkie w Wilnie.

RACZKI
— Zakopane dżony. Podczas ko pania fundamentów w jednej z posesji w Raczkach natrafiono na ukryte głęboko w ziemi trzy dzwony kołeczne z lacińskimi napisami. Ktoś ukrył je tam podczas wojny w obawie przed rekwizycją.

WILEJKA
— Podrutek w pociągu. Nieznano nazwiska kobieta pozostawiła w pociągu na stacji Wilejka kilkutygodniowe niemowlę.

BRASŁAW
— Samobójstwo nieuczelnie chorego. We wsi Tatarowszczyzna, gm. brasławskiej popełnił samobójstwo przez powieszenie się 60-letni Adolf Kolonowicz, cierpiący od dłuższego czasu na rak.

Z POGRANICZA
— Kamienie na torze. Koło Nowej Kamiennej na szlaku Grodno — Suwałki nieznani sprawcy ułożyli na torze stos kamieni z zamiarem spowodowania katastrofy.

Przeszkodę wczas zauważono i usunęto.

Za krzywdę moralną, wyrządzoną przez pani Stefanię Płoskiej w kasynie urzędniczym w Głębokiem dn. 16.III 31 r. najmocniej przeproszam. Jednocześnie składam kwotę 100 złotych z przeznaczeniem dla sierot m. Głębokiego na ręce burmistrza Pana Sarskiego E. Nagaj.

Dr. JEDWABNIK powrócił
TEATR I MUZYKA
— Teatr Miejski w Lutni. Dziś, w piątek dnia 9 b. m. premiera uciecznej komedji w 3-ach aktach Moliera „Szelmostwa Skapena” w pomysłowej reżyserji p. St. Wysockiej. Wnętrze pomysłu W. Makojnika. Nieprzeważnie salwy śmiechu towarzyszyć będą barwniej, wesołej, żywej i sprawnie toczącej się akcji na scenie wywoływanej przekomicznymi sytuacjami i doskonałą grą wszystkich wykonawców — to też niech pospieszą każdy, kto chce choć na parę godzin oderwać myśl od kłopotów dnia.

Popołudniówka dla młodzieży szkolnej. W sobotę o godz. 4 po poł. po cenach o 50 proc. niższych „Szelmostwa Skapena” Moliera.
W sobotę o godz. 20-iej wiecz. powtórze nie premierji komedji w 3-ach aktach Moliera „Szelmostwa Skapena”.
— Niedzielną popołudniówką. W niedzielę o godz. 4 po poł. „Ładna historia” komedja w 3 aktach Caillaveta i Fleursa w premierji w obsadzie, która na scenie naszej święci prawdziwie triumfy dzięki znakomitej grze wszystkich wykonawców.
Pragnąc dać możność szerszej publiczności rozkoszowania się kapitalną kreacją Andrzeja w interpretacji znakomitego artysty J. Osterwy Dyrekcji udało się uprosić go o wzięcie udziału w popołudniówce, oraz w najbliższym poniedziałku w Lutni przy cenach od 20 gr. — 2 zł., w którym to dniu po raz ostatni znakomity gość ukaże się swoim wielbicelom w rol Andrzeja w komedji w 3 aktach Caillaveta i Fleursa w „Ładnej historii”.
— Teatr Miejski na Pohulance. Dziś w piątek 9 b. m. o godz. 4 po poł. dla młodzieży szkolnej, oraz wszystkich tych, którym do tychczas nie udało się podziwiać kapitalnej gry znakomitego artysty J. Osterwy w roli Szczęsnego w „Horsztynskim” J. Słowackiego. Pozostałe nieliczne bilety są do nabycia w kasie. Ceny o 50 proc. tańsze.
Jest to nieodwołalnie ostatni występ J. Osterwy w „Horsztynskim”.
W piątek wieczorem z powodu próby generalnej ze „Złotego wieku rycerstwa” przed stawienie zawieszono.
W sobotę dnia 10 b. m. o godz. 20 premierja głośnej komedji w 3-ach aktach Marlowe’a „Złoty wiek rycerstwa”, w pomysłowej inscenizacji i oprawie dekoracyjnej H. Zelwerowiczówny.
— Popołudniówka. W niedzielę o godz. 4 po raz pierwszy po cenach znizonych, sen sacyjna sztuka w 3 aktach A. Madisa i R. Boucarda „Matrykula 33” tak gorąco przyjmowana przez publiczność na scenie naszej.

BRACIA A. i M. SKOWRONEK
w WARSZAWIE
dnia 6 b. m. przeniesli biuro
na ul. 4. FREDRY 4 wprost Gł. Telegrafu
Telefony: 660-82, 660-92, 797-05
Adres telegr. SKOWPLABANK Warszawa

ciocia Telimena. Podkomorzanki — to dwa nikle cienie, a za nimi, za mgłą oddalenia ukazuje się jeszcze jedna pa stelowa postać kobieca: Ewa Stolińskówna... Zato Telimena pełno jest wszędzie, w domu i w lesie. Czemu Mickiewicz ją właśnie, tę przekwitającą już, jak późne lato, a jeszcze pociągającą, jak wczesna jesień, damę wysunął na plan pierwszy, czyniąc z niej niejako przedstawicielkę płci pięknej i główną aktorkę epizodycznego zresztą wątku romansowego w „Panu Tadeuszu”? Pokpiwa sobie poeta z jej wykształcenia i oglądy światowej, nabytej „w Peterburku”, a jednocześnie s czyste mi kolorami maluje zewnętrzny jej wygład i pomyły, które zadurzyły w głowie młodemu Tadeuszowi. To nie jest kobieta romantyczna, ideał owych czasów, to raczej jedna z dawnych, pogańskich miłośnic, tem bardziej agresywnych, im więcej zaawansowanych w leciech.
Ale w Soplicowie, jak na Olimpie: miłość i kobieta są bodaj w ostatnim miejscu. Bogowie spdzają czas na ucztach, kłócą się, intrygują, polują, prowadzą wojny, a dopiero w wolnych chwilach, których wolec tyłu zajęć niewiele im pozostaje, poszukują towarzystwa niewiasty. Tymczasem w wykładzie szkolnym opowiada się młodzieży,

toż miłość w „Panu Tadeuszu” — to Zosia i Tadeusz, właściwie przedstawienie, a raczej oświetlenie sprawy byłoby żenujące i dla młodzieży nieodpowiednie. To, co ciocia Telimena wyprawia w Soplicowie, a co Mickiewicz dosadnie, a z humorem i dość szczegółowo referuje — powinno nosić opaskę: „tylko dla dorosłych”.
Możnaby narysować bardzo interesujący wykres rozwoju zainteresowania Telimeny młodym Soplicą, zapomocą linii krzywej wykresić wzrost jej uczuć, wcale nie ciotczyńskich w stosunku do tytułowego bohatera. Zwrócić uwagę na kilka punktów, któremi przebiega owa „krzywa”.
Pierwsze zetknięcie się tej pary przy wierzchy zapowiada się intrygująco. Wygląd i strój Telimeny, która „kibic miała wysmukłą, kształtną, pierś powabną... gors wycięty” wywiera na Tadeuszu potężne wrażenie. Młodzian rumieni się ilekroć spotka się z wrokiem z jej oczyma, serce mu bije — jak stwierdza poeta — nadzwyczajnie. A ona, jak przystoi dojrzałej i doświadczonej niewieście, obserwuje ze wewnętrzną zalety swego partnera: „zmierzyla jego postać kształtną i wysoką, jego ramiona silne, jego pierś szeroka” — słowem ujrzała w nim, jakbydzie szkolnym opowiada się młodzieży,

spodobności wręcza Tadeuszowi „klucz i biały papier w trąbkę zwinięty”. Był to list, zapewne zapraszający na ustronną schadzkę. Bardzo dowcipnie się to odbyło, bo przy świadku, Hrabi, któremu „Tadeusz jedną ręką pokazywał chmurę, a drugą ścisnął zlebką rączkę Telimeny”. Tak samo zwodzi gapiowatego Hrabię Telimena. Podając mu „kwiatek niezabudki”, jednocześnie ukradkiem wsuwa Tadeuszowi do ręki klucz i kartkę. Nad leśnym strumieniem w Świątyni Dumania biedny Hraba wystrzychnął z ust na dudka.
A co było dalej? Nie powiem... Nie mogę. Boję się, że usłyszy młodzież szkolna.
Niechże więc dorośli wezmą jeszcze raz do ręki egzemplarz i zwrócą na to baczniejszą uwagę. I może niezachwiana pewnością, że arcycwór Mickiewicza jest lekturą budującą i wysoce umoralniającą, którą można aplikować dzieciom już od lat siedmiu, ustąpi miejsca wątpliwościom i skrupułom. A rozstrzygnąć je można będzie tylko we własnym sumieniu po przeczytaniu bez uprzedzeń, bez komentarzy, i bez wykreśłów nieśmiertelnej historii o ostatnim zajeździe na Litwie. A oto własne twierdzenie: o zaniepokojeniu czytelników „Panem Tadeuszem”...
T. Ł.

KONFERENCJA Z LITWINAMI

W SPRAWIE ZASTRZELENIA STRAŻNIKA POD TROKAMI

WILNO. Wczoraj na odcinku granicznym Troki, w rejonie Połajny, nastąpiło spotkanie przedstawicieli władz polskich i litewskich w celu omówienia sprawy zastrzeżenia na granicy strażnika litewskiego, co jak pisaliśmy, miało miejsce onegdaj.

Stronę polską reprezentował zast. starosta p. Pokrzewiński, podprokurator Wil. Śa. du Wojskowego kap. Sujka, dowódca obojczyku baonu KOP mjr. Urban i rotmistrz Jan darmejer Janowski.

Z ramienia władz litewskich przybyli na konferencję delegat litewskiego M. S. Z. Zmujdzinas, podprokurator Malukiewicz i przedstawiciel Min. Spr. Wewn. Sienkiewicz. Po wzajemnym zapoznaniu się, delegaci

litewscy podnieśli kwestję na czymś terytorjum trup się znajduje, twierdząc, że strażnik został zabity na terytorjum Litwy. Na zwroconym im uwagę, że rozlokowanie wien granicznych wyraźnie umocnia, gdzie wypadek miał miejsce, przedstawiciele litewscy odparli, że wicher wstawił się nieprawidłowo. Wobec niemożności dojścia do porozumienia, co do przebiegu w tem miejscu linii granicznej, pertraktacje przerwano bez wyznaczenia terminu następnego spotkania.

Incydent ze strażnikiem litewskim, wła dla kowienkich chcą jak widzą wykorzystać dla celów agitacyjnych i temu należy przypisać dzwonek stanowisko wysłanników strony litewskiej, działających według zgóry opracowanych instrukcji.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 8 października 1931 r.

WALUTY I DEWIZY:

Dolary 8,91 — 8,93 — 8,89.
Holandia 360,90 — 359,10.
Londyn 34,20 — 34,25 — 34,14 — 33,96.
Nowy York kabel 8,929 — 8,949 — 8,909.
Paryż 35,17 — 35,26 — 35,08.
Praga 26,42 — 26,48 — 26,36.
Szwajcaria 175,25 — 175,68 — 174,82.

PAPIERY PROCENTOWE:

4 proc. pożyczka inwestycyjna seryjna 81 — 79,50; 5 proc. konwersyjna 41,50; 6 proc. dolarowa 58 — 55,50; 7 proc. stabilizacyjna 56 — 54,73; 8 proc. L. Z. BGK i BR, obligacje BGK 94; Te same 7 proc. 83,25; 7 proc. L. Z. ziemskie 56; 4 i pół proc. ziemskie 44; 5 proc. warszawskie 52; 8 proc. warszawskie 63,50 — 63,25 — 64; 10 proc. Lublina 65; 8 proc. Łodzi 61,50; 10 proc. Radomia 63 — 65. 10 proc. Siedlce 64 — 64.

A K C J E:

B. Polski 110, Węgiel 17, Lilipol 12,25, Starachowice 6.

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

nieu. eg. 201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

589 9794
22/532 3510
531 4231
535 6028
601 7156
136 778

569 691
427 205
537 9288
412 2272
502 6377
211 1735

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

201 1195
555 10753
529 9015
355 4028
523 874
406 2692

596 1579
144 268
314 2272
556 2272
578 5015
474 5600

OBWIESZCZENIE

Zarząd Towarzystwa Kredytowego miasta Wilna niniejszem podaje do wiadomości dłużników, wierzycieli i innych osób zainteresowanych:

1) że za nieuiszczenie zaległości i innych należności z pożyczek przez Towarzystwo wydanych, odbędą się w lokalu Towarzystwa przy ulicy Jagiellońskiej 14 w Wilnie, w obecności Komitetu Nadzorczego i Zarządu Towarzystwa, licytacje publiczne niżej podanych ruchomości, położonych w mieście Wilnie: pierwsza — 23 listopada 1931 roku, a jeżeli pierwsza nie dojdzie do skutku, druga — 9 grudnia 1931 roku. Licytacje rozpoczyna się o godzinie 12 w poł.; 2) że zgodnie z § 84 statutu Towarzystwa licytacja się rozpocznie od sumy nieumorzonej pozostałości wydanej pożyczki z doliczeniem do tej sumy raty bieżącej, wszystkich zaległości w ratach, odsetek za zwłokę, wszystkich wydatków, uskuteczniionych na rachunek dłużnika, kosztów egzekucji, obciążających dłużnika, a również zaległości podatkowych, skarbowych i komunalnych, o których informacje będą otrzymane przed dniem licytacji, przyczem na nabywcę nieruchomości będzie przelana obciążająca sprzedawaną nieruchomość pożyczka z ratą bieżącą, należnymi od niej odsetkami za zwłokę, oraz rozterminowaną zgodnie z planem konwersji pożyczek i listów zastawnych Towarzystwa częścią rat za lata 1925, 1926 i 1927; że osoby żyjące w udziale w licytacji, mogą przegladając w biurze Towarzystwa (Wilno, Jagiellońska 14) w godzinach urzędowych (od 9 do 2 po poł.), lub w oddzielnych ks. hip., o ile nieruchomości posiada uregulowaną hipotekę, akta, dotyczące zastawu nieruchomości, wystawionych na sprzedaż; 4) że osoby przystępujące do licytacji winny przed rozpoczęciem przetargu złożyć wadium w wysokości wszystkich zaległości (prócz rozterminowanych części rat za lata 1925, 1926 i 1927), zaległych podatków, oraz wydatków, związanych z wystawieniem nieruchomości na licytację, za sumą zaoferowaną na licytację, za potrąceniem złożonego wadium nieuiszczonej pozostałości pożyczki, raty bieżącej z należnymi od niej odsetkami za zwłokę, oraz rozterminowanej części rat za lata 1925, 1926 i 1927, a również opłaty alienacyjnej, winny być uiszczone w ciągu dnia 14-tu od dnia licytacji; w razie zaś niewnieienia w terminie wskazanym wyżej wymienionych należności, nabywca traci złożone przy licytacji wadium, które będzie użyte na opłatę zaległości podatkowych, kosztów egzekucji, wydatków, uskuteczniionych na rachunek dłużnika i opłat, należnych Towarzystwu z wystawionych na sprzedaż nieruchomości, a ta pozostanie nadal własnością dotychczasowego właściciela;

1	2	3	4	5	6	7	8	9
589	9794	Bołtuński Abram	Pośpieszka blok 351	8855.—	1136.65	787.50	11235.63	—
22/532	3510	Felmanowie Całé i Beja	Lidzki zaułek 5	523.25	3576.48	1509.73	26903.75	531.—
531	4231	Flekerowie Mejer i Sora i Glezer Rachela	Lwowska 15	2002.—	4859.26	2756.25	48938.39	—
535	6028	Gasperowicz Wincenty	Strzyżowska 26-a	2677.95	2379.03	909.56	15952.78	—
601	7156	Gruźewski Kazimierz	Wielka 33	2295.—	11004.86	9922.50	177190.56	—
136	778	Jacewscy Marja i Teodor i Rajewiczowa Elżbieta	Św. Ignacego 5	1274.—	5143.83	1822.91	34627.73	3321.—
569	691	Kozłowska Helena	Wilkomierska 135	4550.—	1469.50	601.50	11745.21	—
427	205	Kowner Genia	Popławska 27	1273.—	1379.33	261.83	4973.63	477.—
537	9288	Malinowski Władysław	Portowa 24	5121.03	1043.85	445.89	8756.80	837.—
412	niema	Morgenszternowa Henia	Tartaki 36	13152.50	4684.38	1653.75	29005.05	—
502	6377	Pletnerówna Marja	Rosa 7	9194.82	226.32	89.89	1141.37	126.—
211	1735	Osnasoway Rywka-Rochla, Beja i Michla Perkowski Leon i Bolesław, Romm Matka-Henia, Perowoska Sima i Etingin Albert vel Abram	Szawelska 6	1110.40	8416.51	4569.23	77569.59	—
596	1579	Szapiro Liza	Królewska 9	1801.80	8272.95	2039.25	39170.19	3744.—
144	268	Szeinkierowie Pinchus i Judel	Fabryczna 5	6206.20	1057.94	984.38	14297.64	—
314	2272	Szostak Jerzy	W. Stefańska 24	1506.05	5328.47	2914.67	55366.84	5310.—
556	2272	Tod Chasia	Sokoła 12	569.66	486.98	83.46	1059.81	117.—
578	5015	Tomaszewski Józef	Św. Nikodema 4	1036.49	657.88	393.75	5512.53	—
474	5600	Towarzystwo dla Eksploatacji Kinematograficznych i Kinetofonnych Aparatów	Zarzecka 21	2411.50	9056.19	5236.88	92982.93	—
201	1195	Wałk Chaja i Widucy Mendel i Henia Wajnesowa Chaja	Wileńska 38	1019.20	10477.32	4730.45	90863.55	8685.—
555	10753	Wiążewicz vel Jażewicz Józef	Wilkomierska 100-a	728.—	263.55	83.46	1059.84	117.—
529	9015	Wierszowicz Władysław	Konduktorska i Rakowa 20/3	1636.50	3133.59	1929.38	34052.15	—
355	4028	Zalkindowa Anna i Rywka Zmazyńska Marja	Majowa 22	1950.—	1230.—8	446.25	6123.43	—
523	874		Żołnierska 19	1023.75	387.94	141.25	1793.59	198.—
406	2692		Wielka róg Hetmańskiej 13	928.20	24626.70	11025.—	195753.54	—
			Jasna 51	1116.44	342.44	154.09	1956.63	216.—

Wyjaśnienie rubryk: 1) Numery pożyczek, 2) Numery hipotek, 3) Nazwisko i imię właściciela nieruchomości, 4) ulica i Nr. domu, 5) Obszar w mtr. kwadr., 6) Suma zaległych należności w ratach, odsetkach i wydatkach poniesionych na rachunek dłużnika, która winna być uiszczoną przez nabywającego nieruchomość; suma ta przed dniem licytacji, oraz wydatków, które ujawnione zostaną w dniu przetargu, winna być złożona jako wadium przed rozpoczęciem licytacji, 7) Rata bieżąca z odsetka mi od niej za zwłokę, 8) Nieumorzona pozostałość pożyczki na dzień licytacji, 9) Rozterminowana część odsetek za lata 1925, 1926 i 1927. Uwagi: Licytacja rozpocznie się od sumy należności, objętych rubrykami 6, 7, 8 i 9. Należności objęte rubrykami 7, 8 i 9 mogą pozostać nadal na hipotece sprzedanej nieruchomości. Kwoty wskazane w rubrykach 6, 7, 8 i 9 podane są w złotych.

BEZPŁATNIE

zabiera i odstawia

AKUMULATORY do domu

ŁADUJE I ONSERWUJE akumulatory po ceinach fabryczn. Dostarcza do domu codziennie świeże

BATERIE ANODOWE

Stużba akumulatorowa

T-wa ELEKTRIT

ul. Wileńska 24.

Nie dźwigajcie akumulatorów i baterii!

DZWOŃCIE do NAS Telefon 10-38.

MAGISTRA M. WILNA

ogłasza, że na odbytem w dniu 1 października 1931 r. losowaniu I i 3 obligacyjnych pożyczek miejskich skonwertowanych w roku 1925 zostały wylosowane następujące obligacje:

I-ej pożyczki obligacyjnej z roku 1901, 52 zł. Nr. Nr.: 24,86, 115, 197, 310, 321, 389, 440, 441, 490, 501, 534, 577, 681, 720 727 791, 818, 910, 913, 1024, 1057, 1165